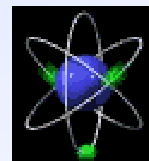

Terapia ciężkojonowa w onkologii

Zygmunt Szefliński
Uniwersytet Warszawski

Seminarium,
Kielce, 2005

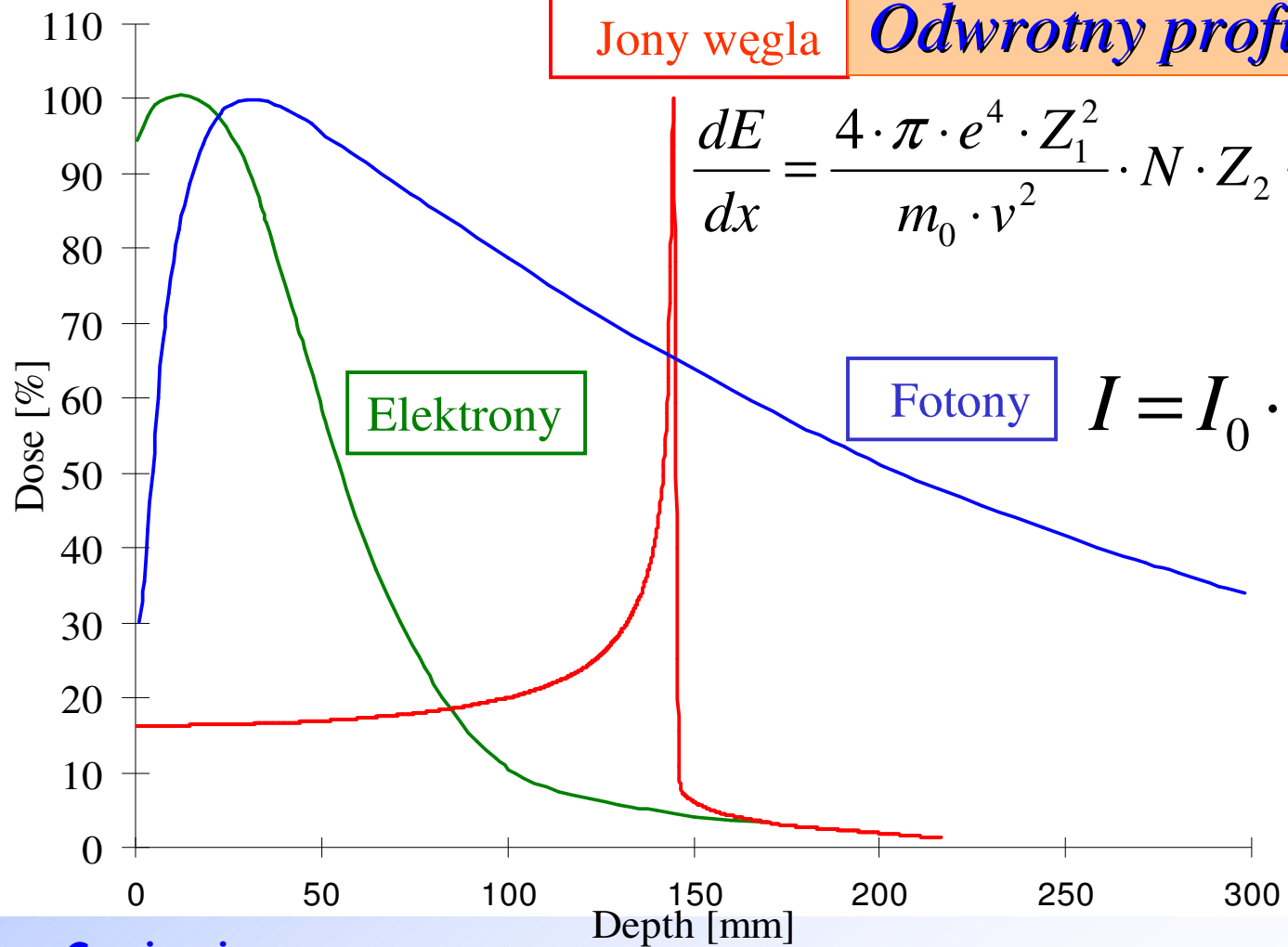
Terapia nowotworów - ciężkie jony

- Skuteczność promieniowania
- Terapia hadronowa
- Terapia ciężkojonowa i określenie dawki za pomocą PET
- Wiązka Cyklotronu do badań radiobiologicznych
- Przyszłość

Skuteczność promieniowania

Jony węgla

Odwrotny profil dawki

$$\frac{dE}{dx} = \frac{4 \cdot \pi \cdot e^4 \cdot Z_1^2}{m_0 \cdot v^2} \cdot N \cdot Z_2 \cdot \ln(v, \varphi_i)$$

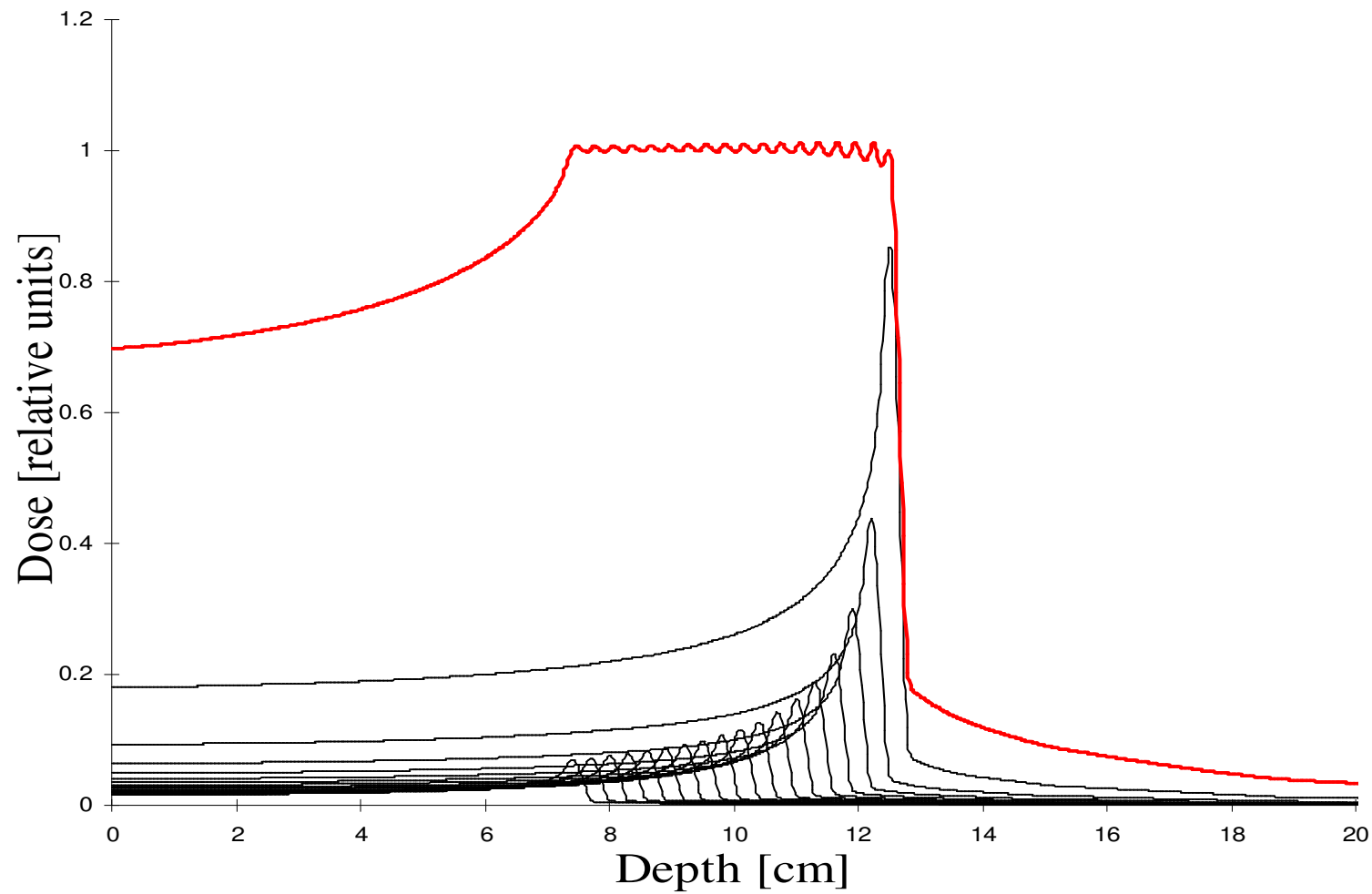
Elektrony

Fotony

$$I = I_0 \cdot e^{-\mu \cdot x}$$

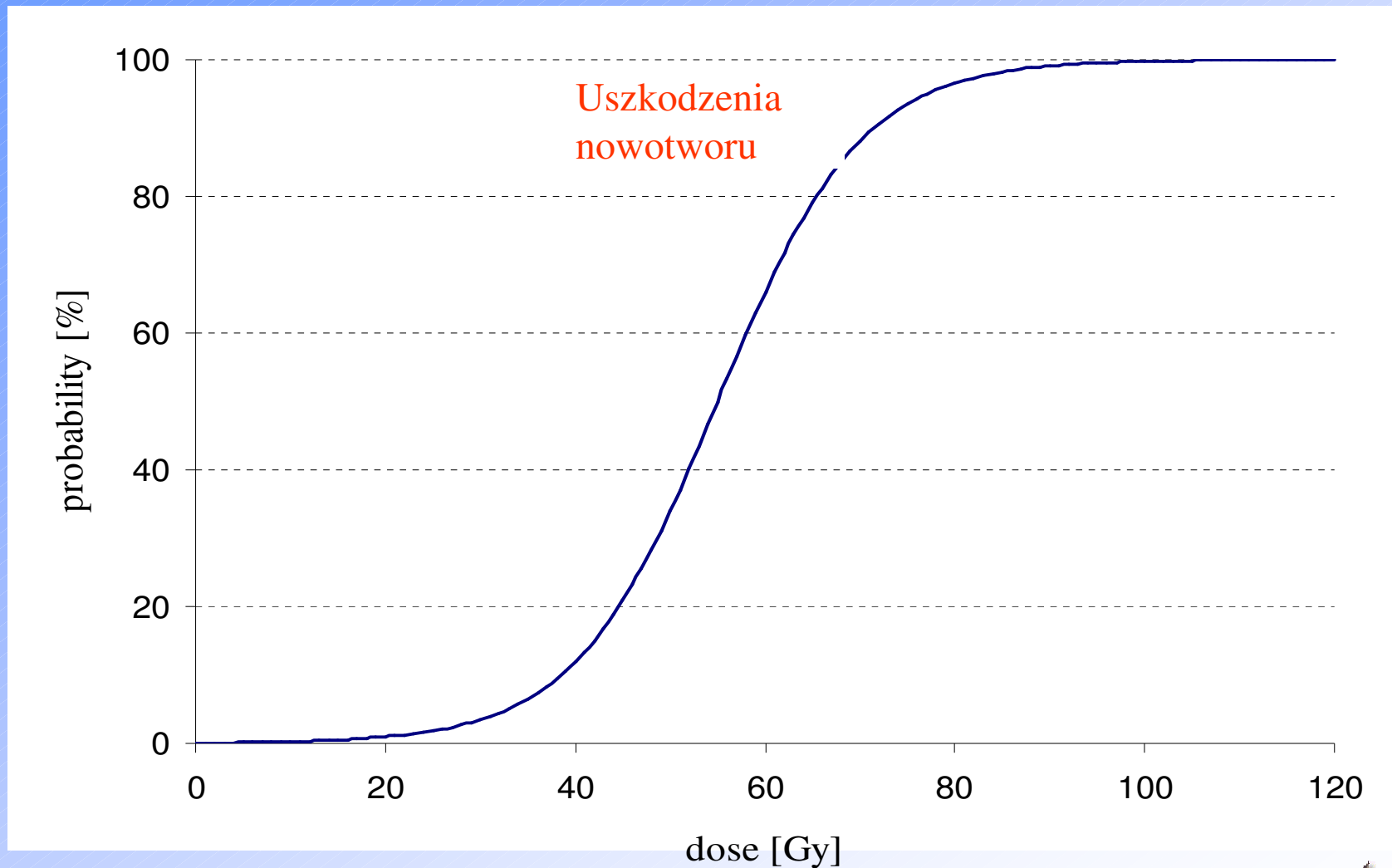
Longitudinal Bragg-peak spreading

Seminarium
Kielce, 2005

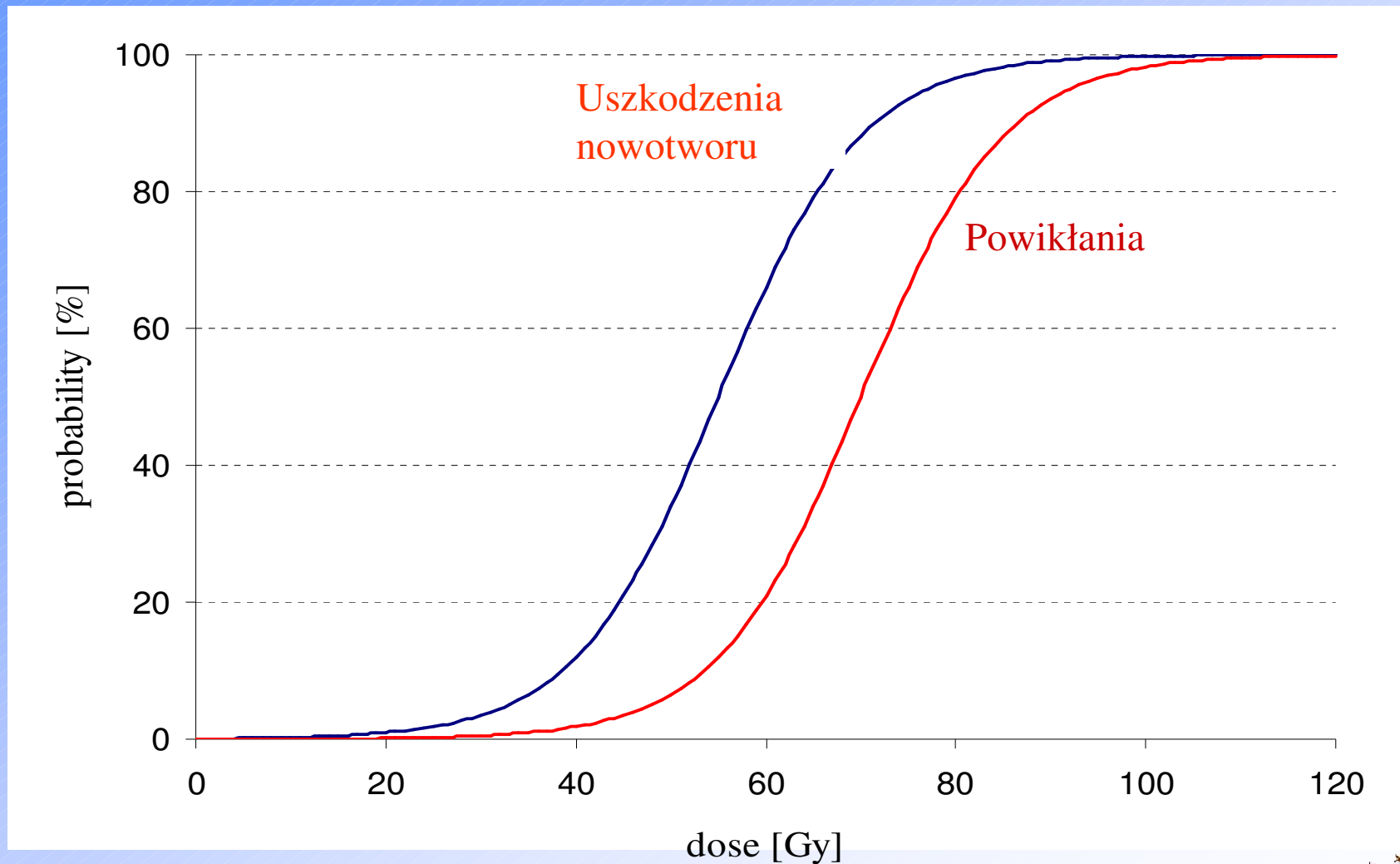
Reguły prawidłowej radioterapii

Seminarium
Kielce, 2005

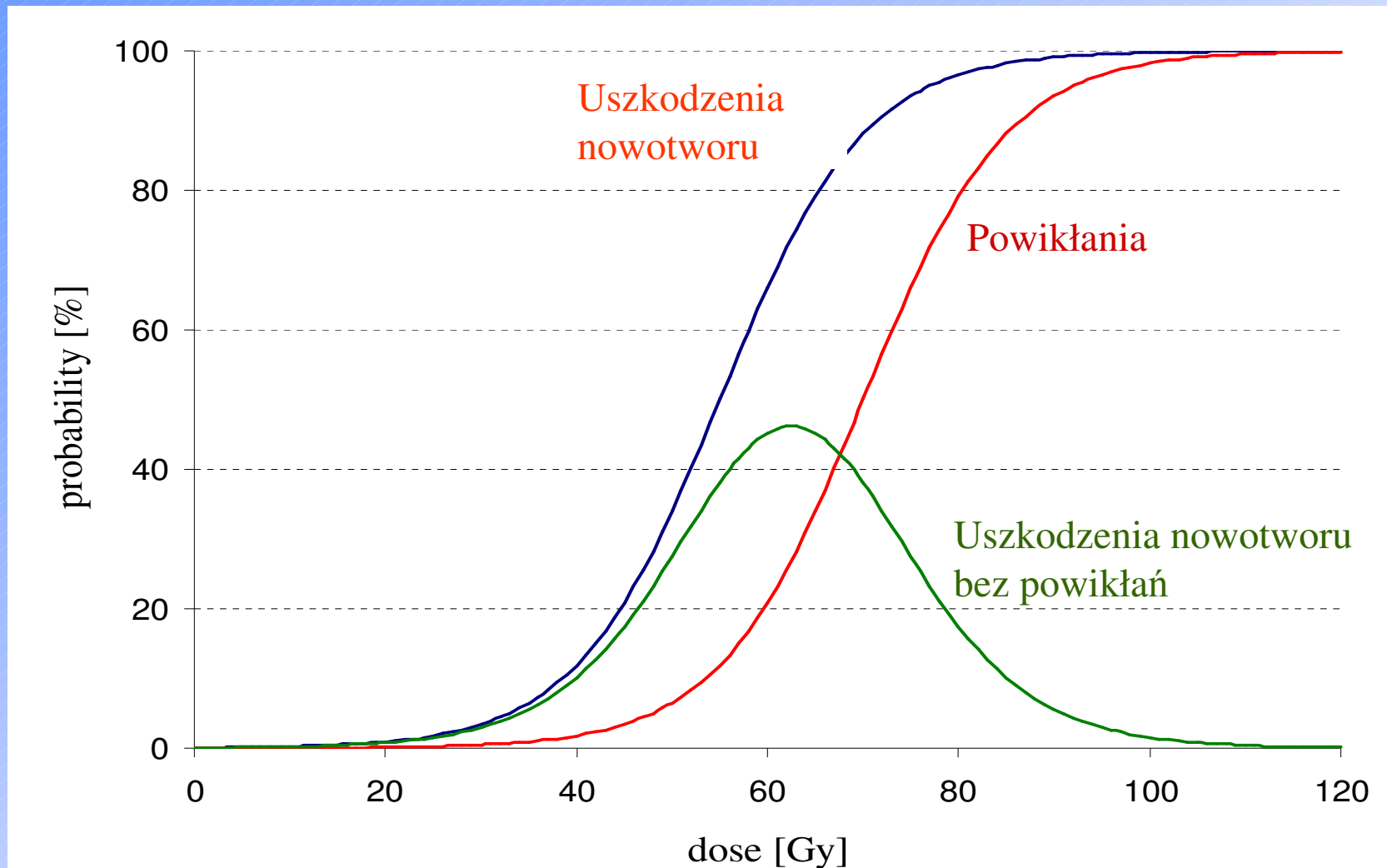
Reguły prawidłowej radioterapii

Seminarium
Kielce, 2005

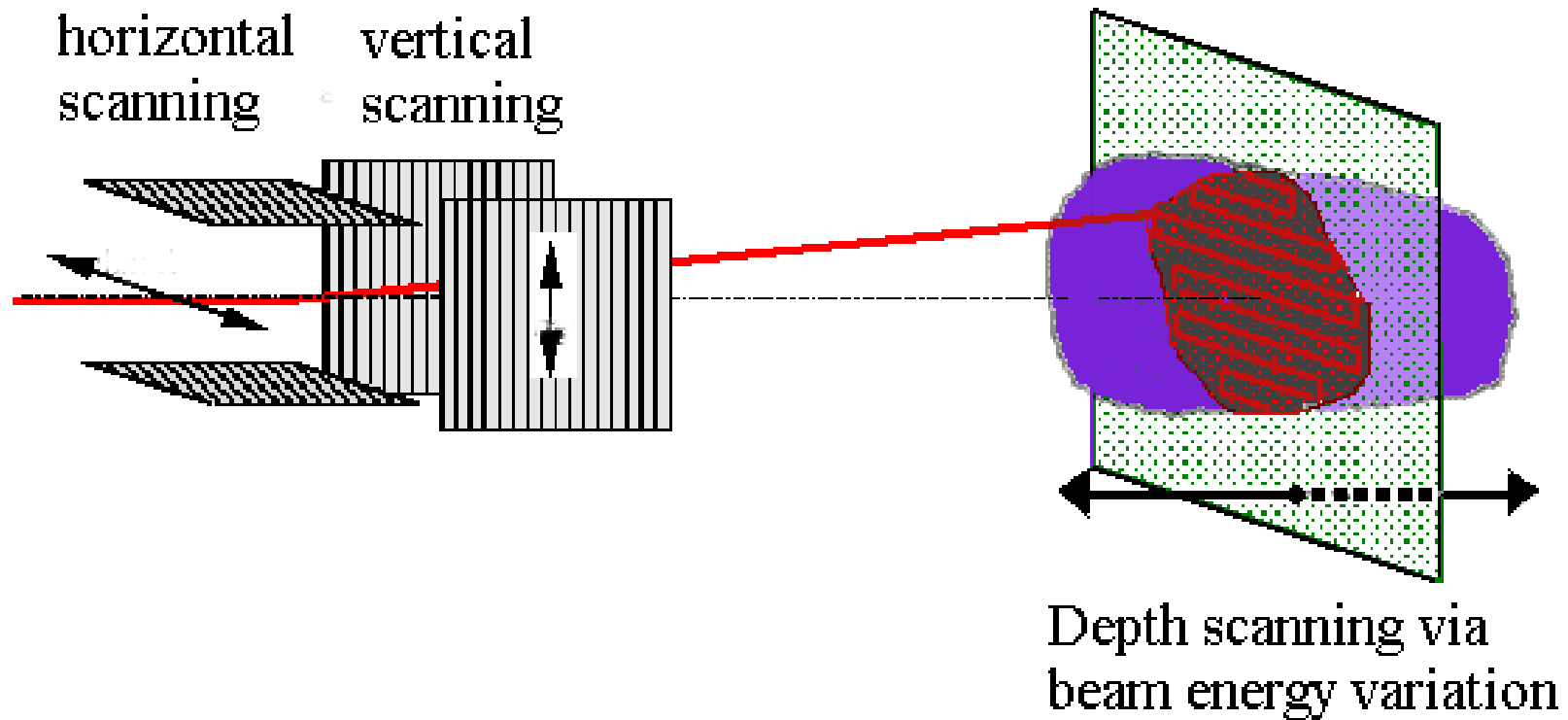
Reguły prawidłowej radioterapii

Seminarium
Kielce, 2005

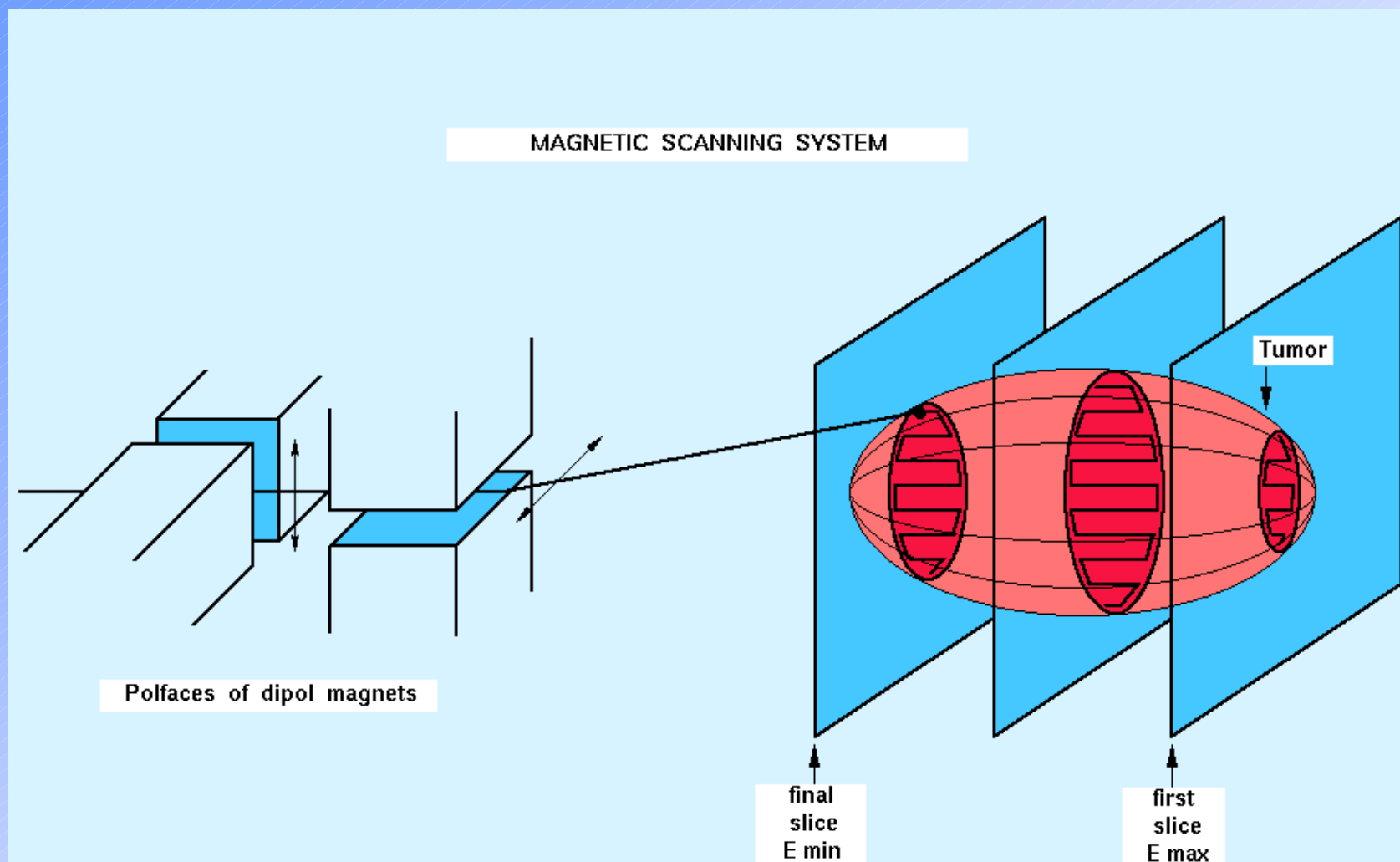

Zasady terapii ciężkojonowej

Technika rastrowa skanowania nowotworu

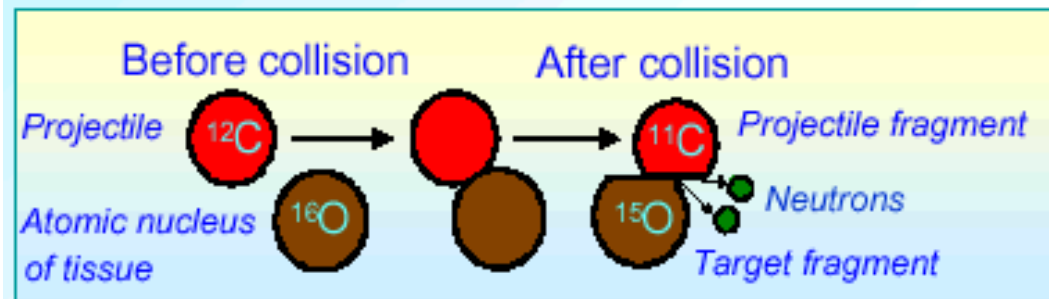

Seminarium
Kielce, 2005

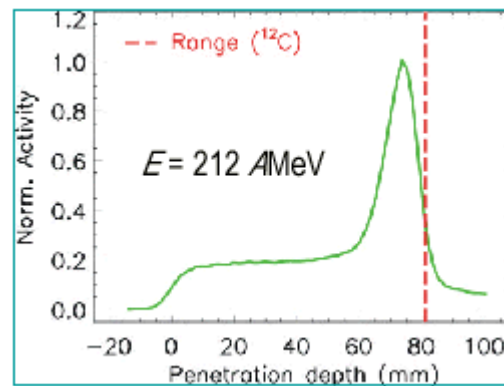
Reakcije fragmentacije (W. Enghardt, FZR)

The principle

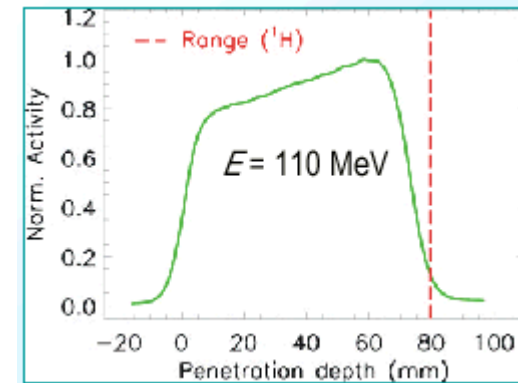

Cross sections:

$^{12}\text{C}(^{16}\text{O}, \text{X})^{15}\text{O}$:	84 mb
$^{12}\text{C}(^{12}\text{C}, \text{X})^{11}\text{C}$:	56 mb
$^{12}\text{C}(^{12}\text{C}, \text{X})^{10}\text{C}$:	5 mb
$^1\text{H}(^{16}\text{O}, \text{pn})^{15}\text{O}$:	50 mb
$^1\text{H}(^{12}\text{C}, \text{pn})^{11}\text{C}$:	40 mb
$^1\text{H}(^{12}\text{C}, \text{p}2\text{n})^{10}\text{C}$:	2 mb

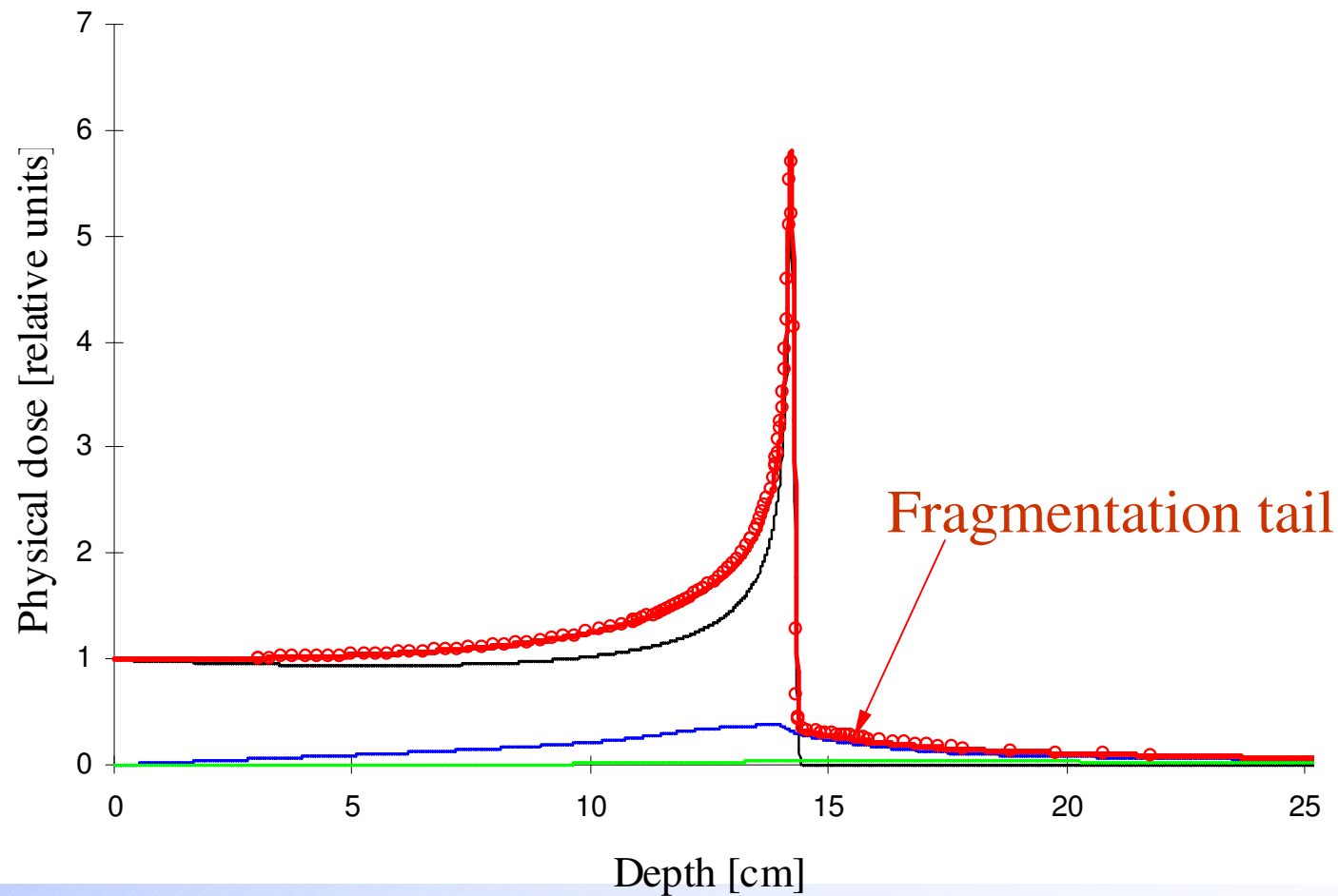
Ion induced β^+ activity
(dominated by projectile f.)

Proton induced β^+ activity
(dominated by target fragm.)

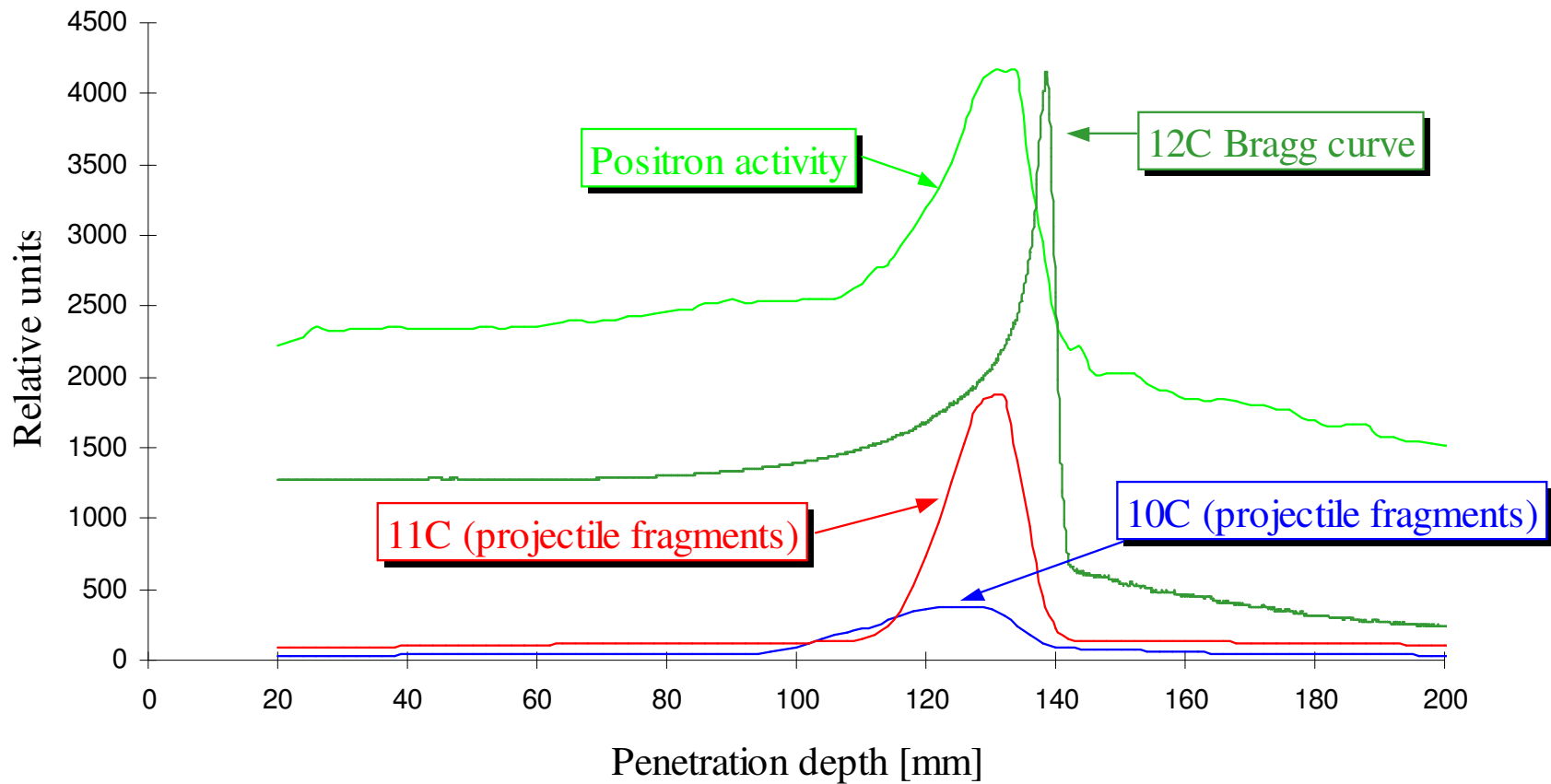
Profil wiązki po fragmentacji

Seminarium
Kielce, 2005

Pochodzenie sygnału PET

Wiązka
 ^{12}C +PET
@ GSI

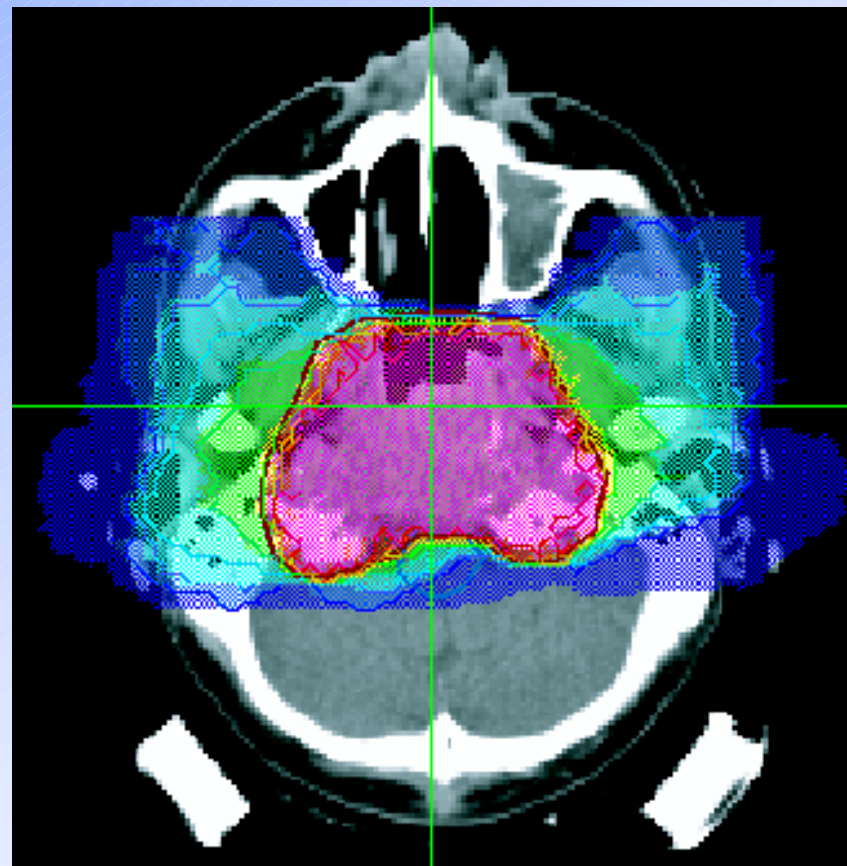
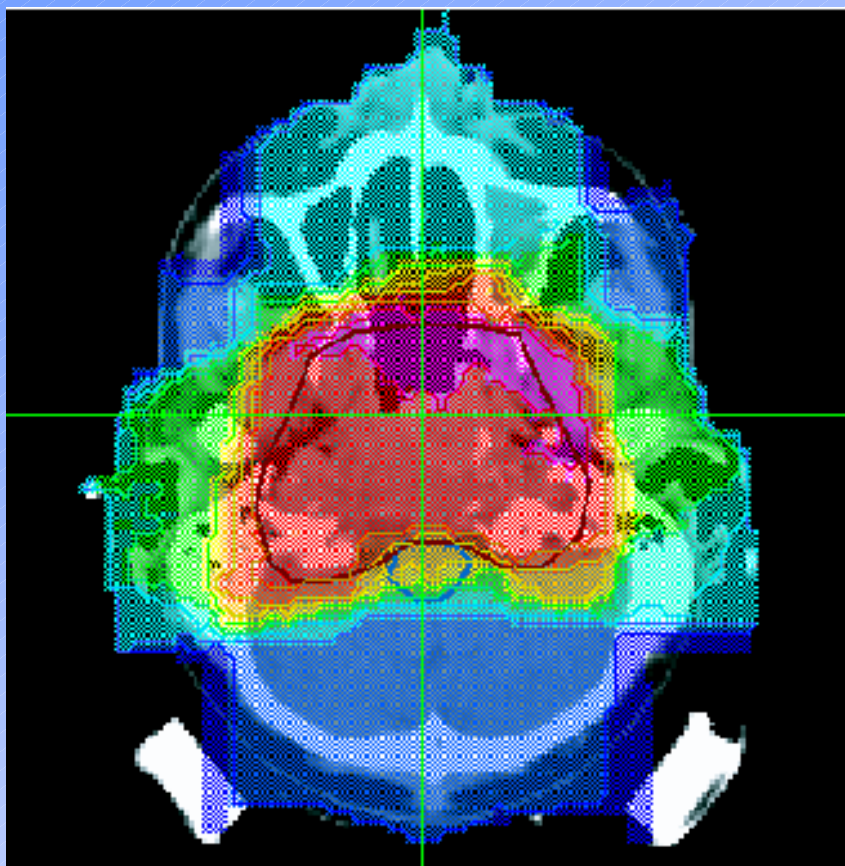
Seminarium
Kielce, 2005

Porównanie planów naświetlań: konwencjonalne vs terapia ciężkojonowa

---

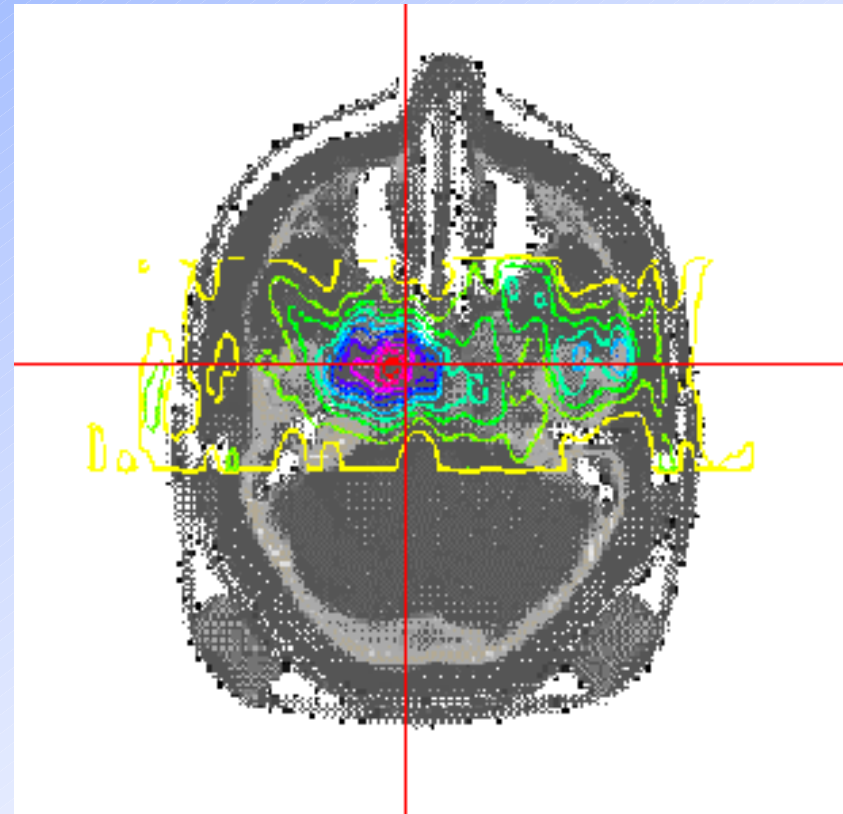
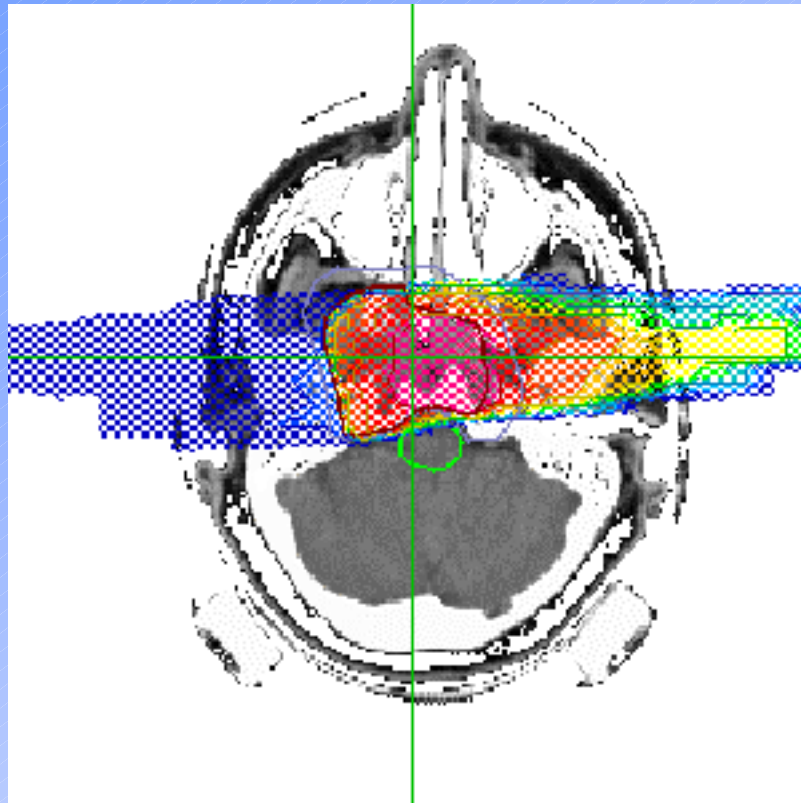

Seminarium
Kielce, 2005

Korelacja pomiędzy rozkładem dawki i aktywnością β^+ (GSI Darmstadt)

Seminarium
Kielce, 2005

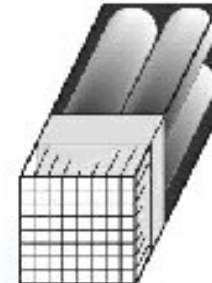

Some technical details of the GSI in-beam PET installation (courtesy of W. Enghardt, FZR)

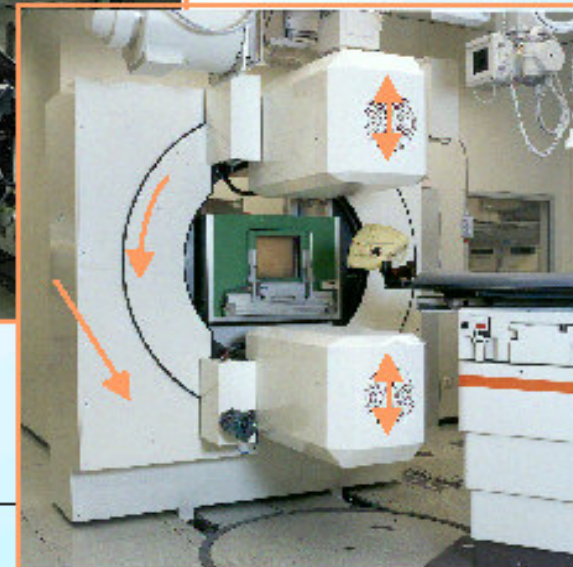
- In-beam, double head scanner:
  - flexible patient positioning
- Detectors:
  - CTI ECAT EXACT block detectors
  - Scintillator: Bismuth Germanate
  - 32 blocks per head
  - ca. 4.2 Mio. LORs
- Data processing:
  - Standard solution of CTI for ECAT EXACT
  - List mode DAQ with time stamps (10 ms)
  - Recording of beam parameters (E, F, I)
  - Linux-Cluster with 28 Intel Xeon CPU (2 GHz)

2 x 2 PMT

8 x 8 crystals
6.3 x 6.3 x 20 mm³

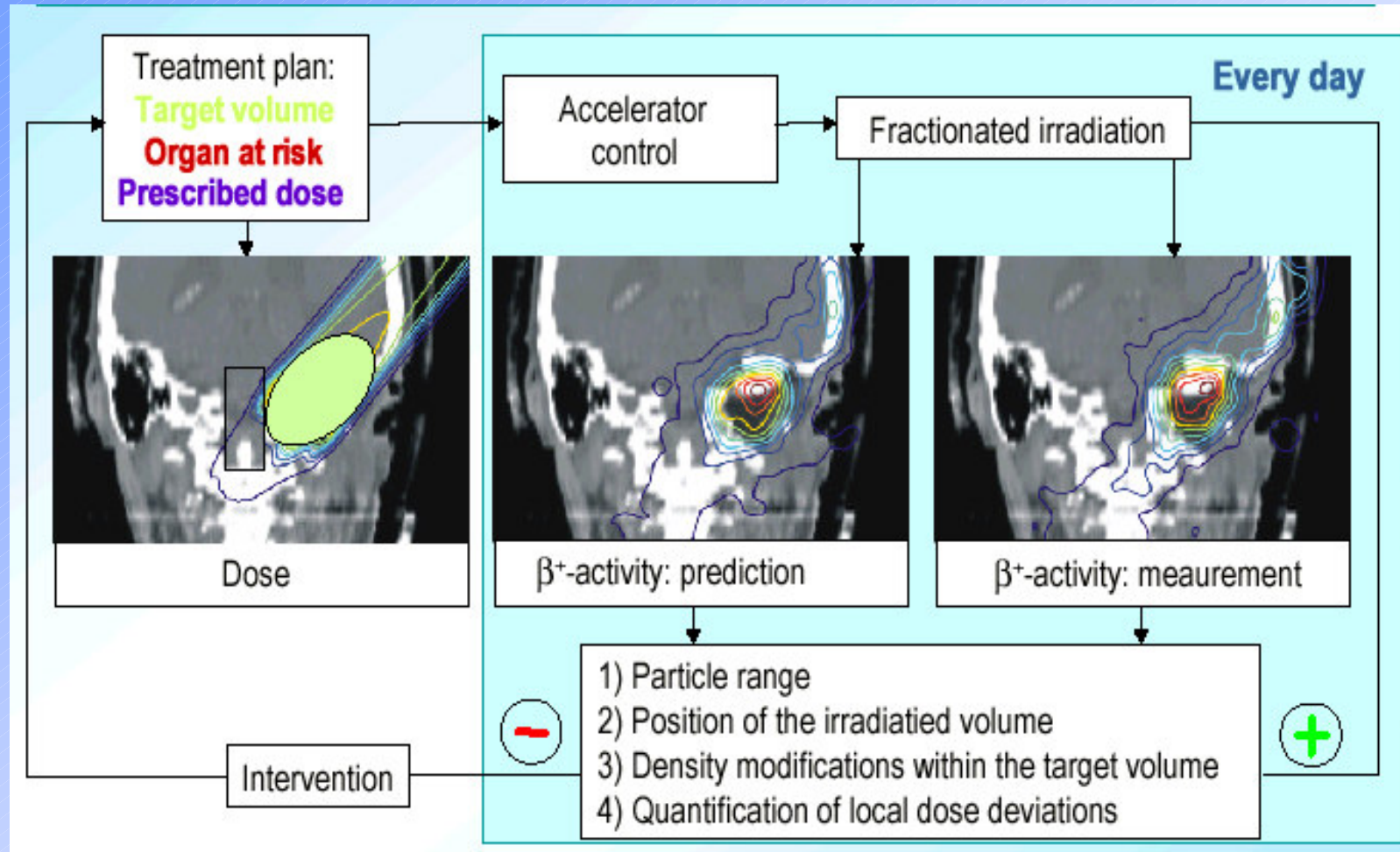
Institut für Kern- und Hadronenphysik

Seminarium
Kielce, 2005

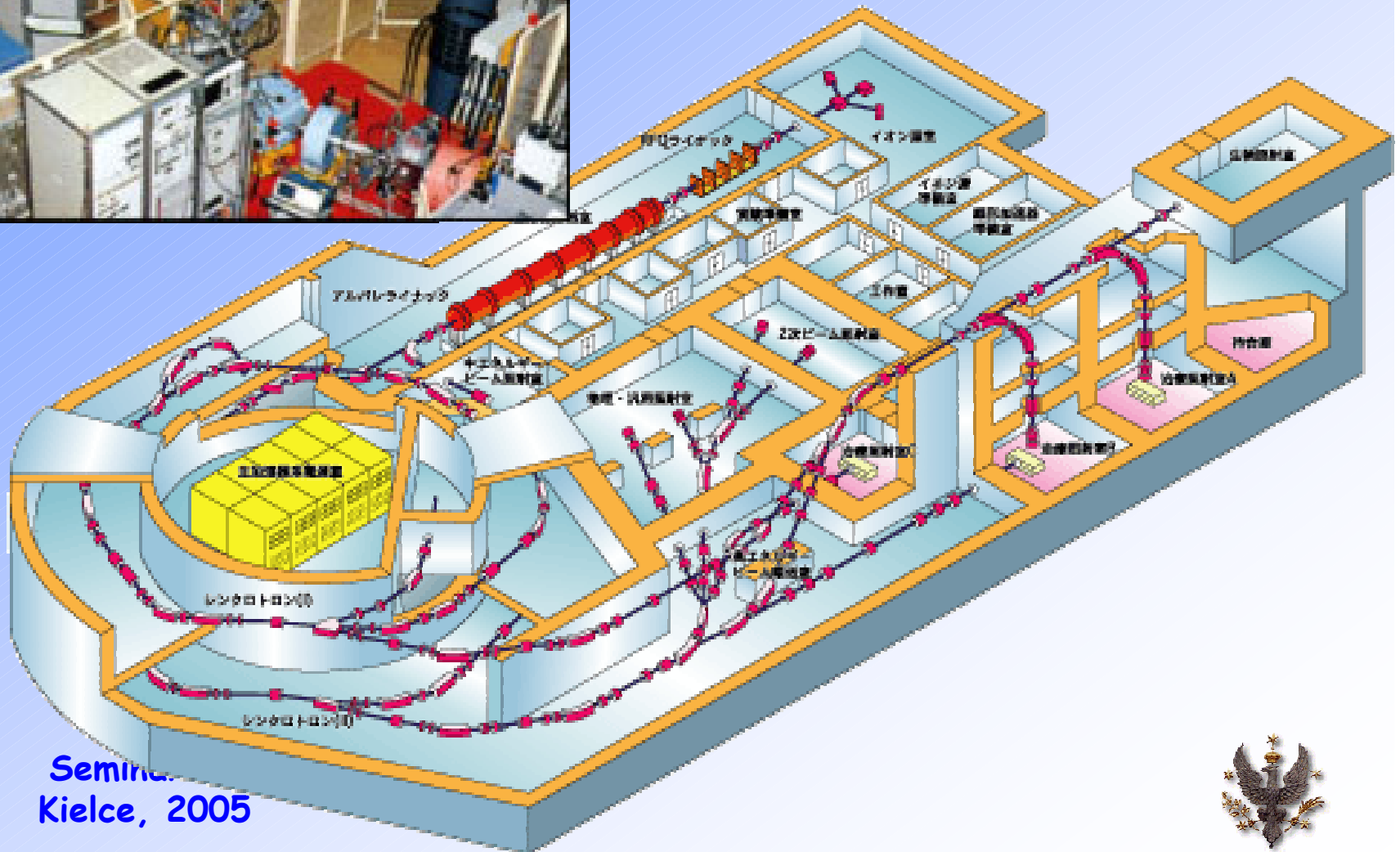

Role of PET in the heavy-ion therapy (courtesy of W. Enghardt, FZR)

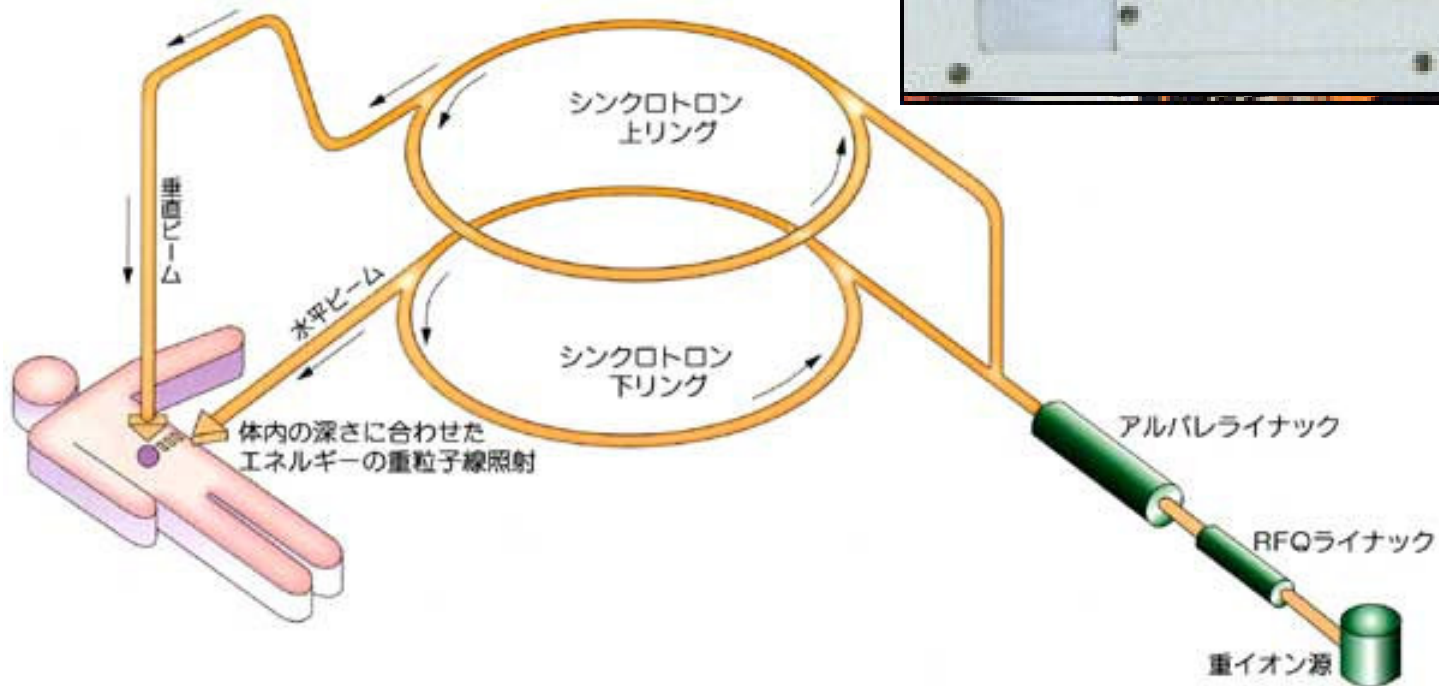
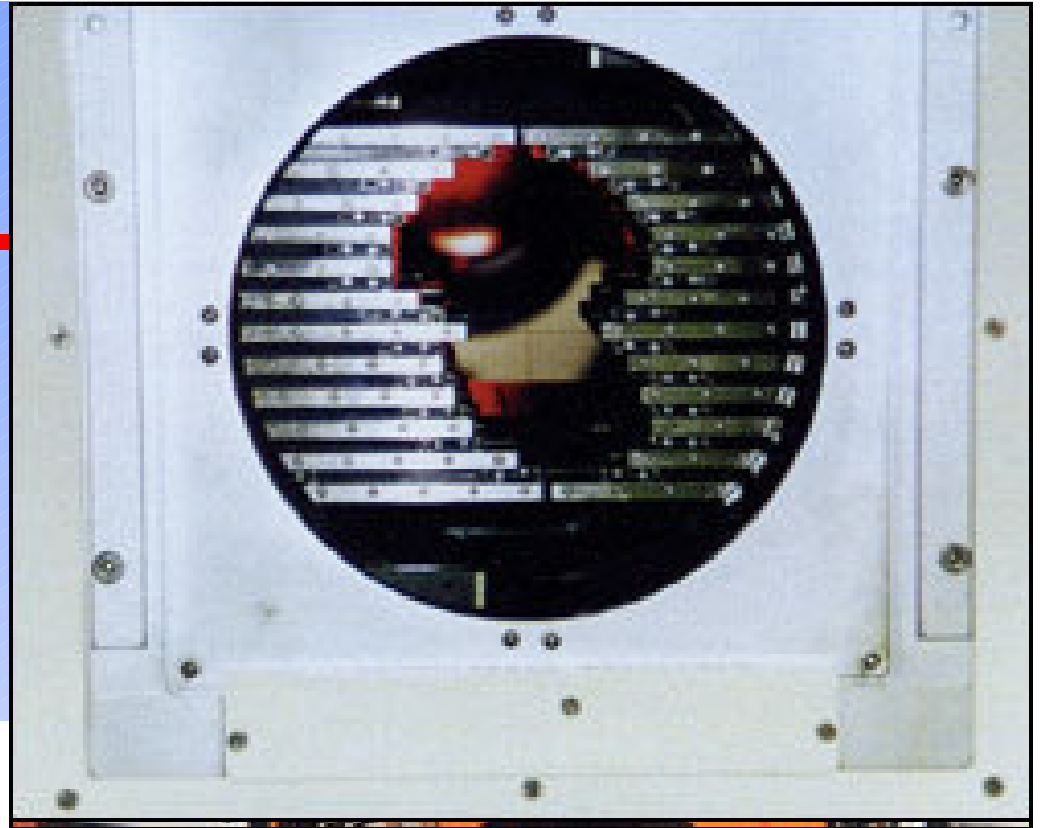
HIMAC

Seminar
Kielce, 2005

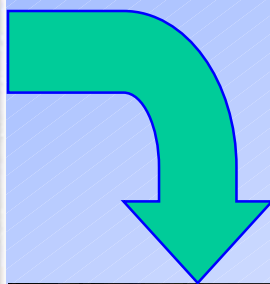

Wiązka do terapii

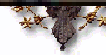
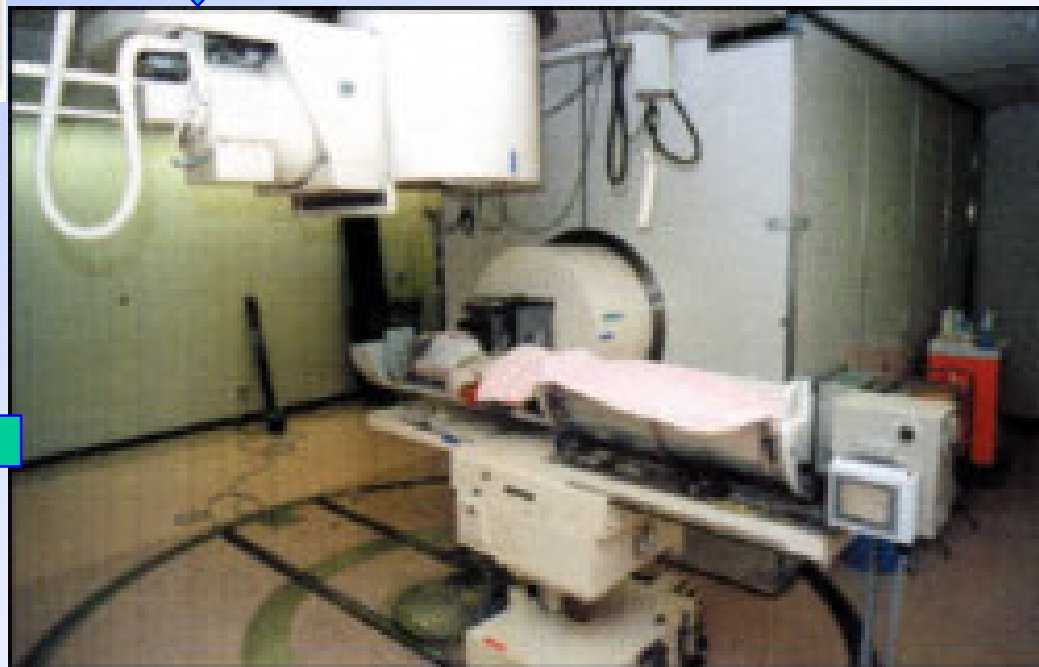

Stanowisko ~~terapeutyczne~~

10/10/2008

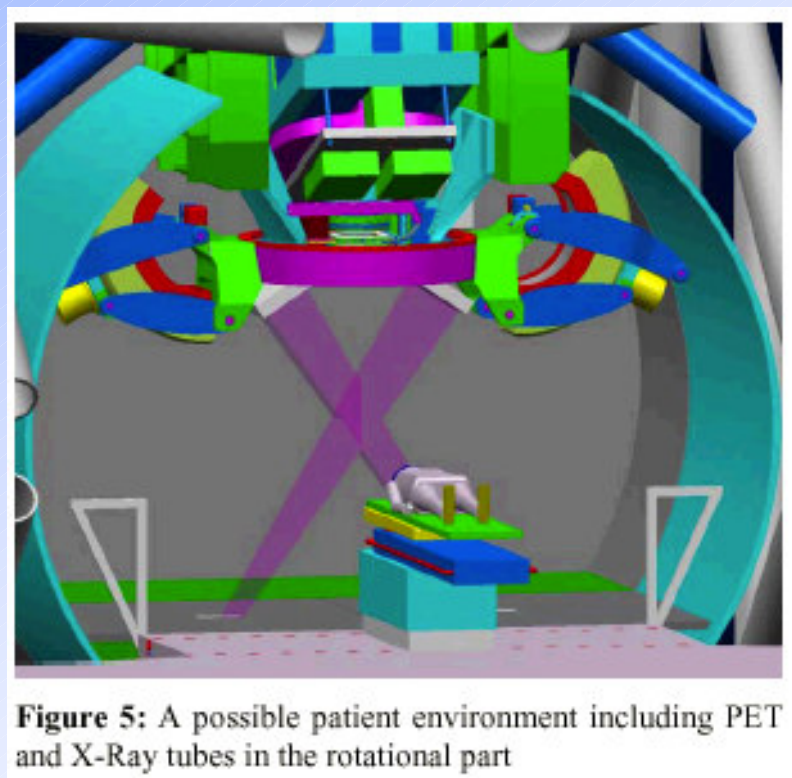
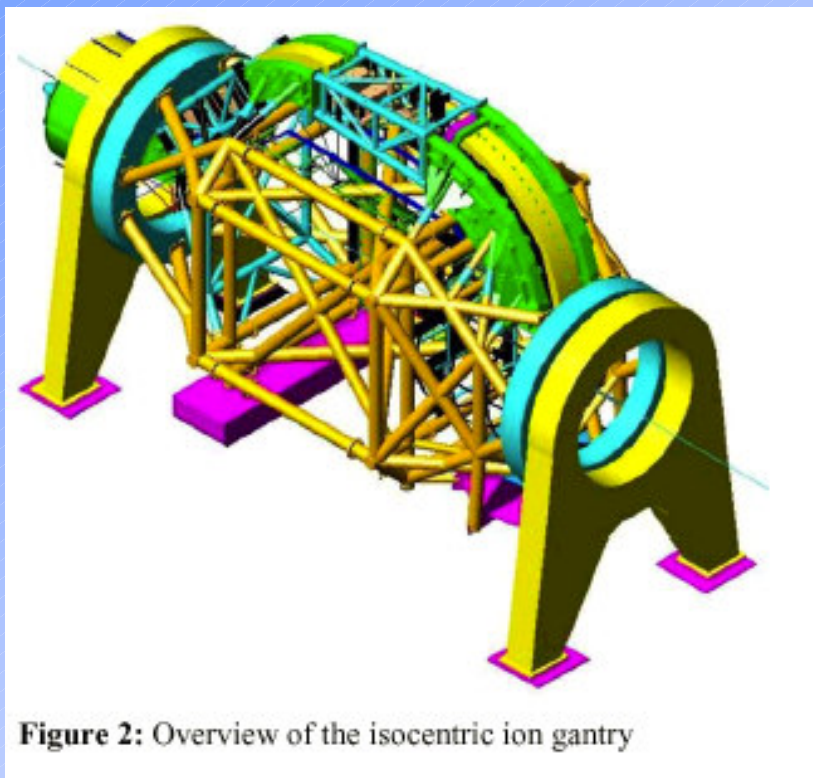

Propozycje na przyszłość

PET na wiązce

Zespół

Wiązka Cyklotronu do badań radiobiologicznych

Sławomir Chojnacki, AŚ w Kielcach, ŚLCJ Warszawa

Janusz Braziewicz, Dariusz Banaś, Joanna Czub,

Instytut Fizyki AŚ w Kielcach,

Marian Jaskóła, Andrzej Korman IPJ Świerk,

Ludwik Pieńkowski, ŚLCJ Warszawa,

Zygmunt Szepliński, IFD UW i ŚLCJ,

Andrzej Wójcik.

Instytut Biologii Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach

Studenci: Jan Dyczewski (V rok) Tomek Adamus (V rok)

Cel projektu

- Poznanie fizycznych mechanizmów zmian genetycznych indukowanych w jądrze komórkowym w wyniku przejścia ciężkiego jonu przy różnicowaniu liniowego transferu energii ($dE/dx \leq 1\text{MeV}/\mu\text{m}$)
- Uzyskanie jednorodności dawki $\Delta D \leq 3\%$, w obszarze naświetlania $6 \times 6 \text{ cm}^2$ i jej monitorowanie w eksperymentach biologicznych

Uwarunkowania- motywacja

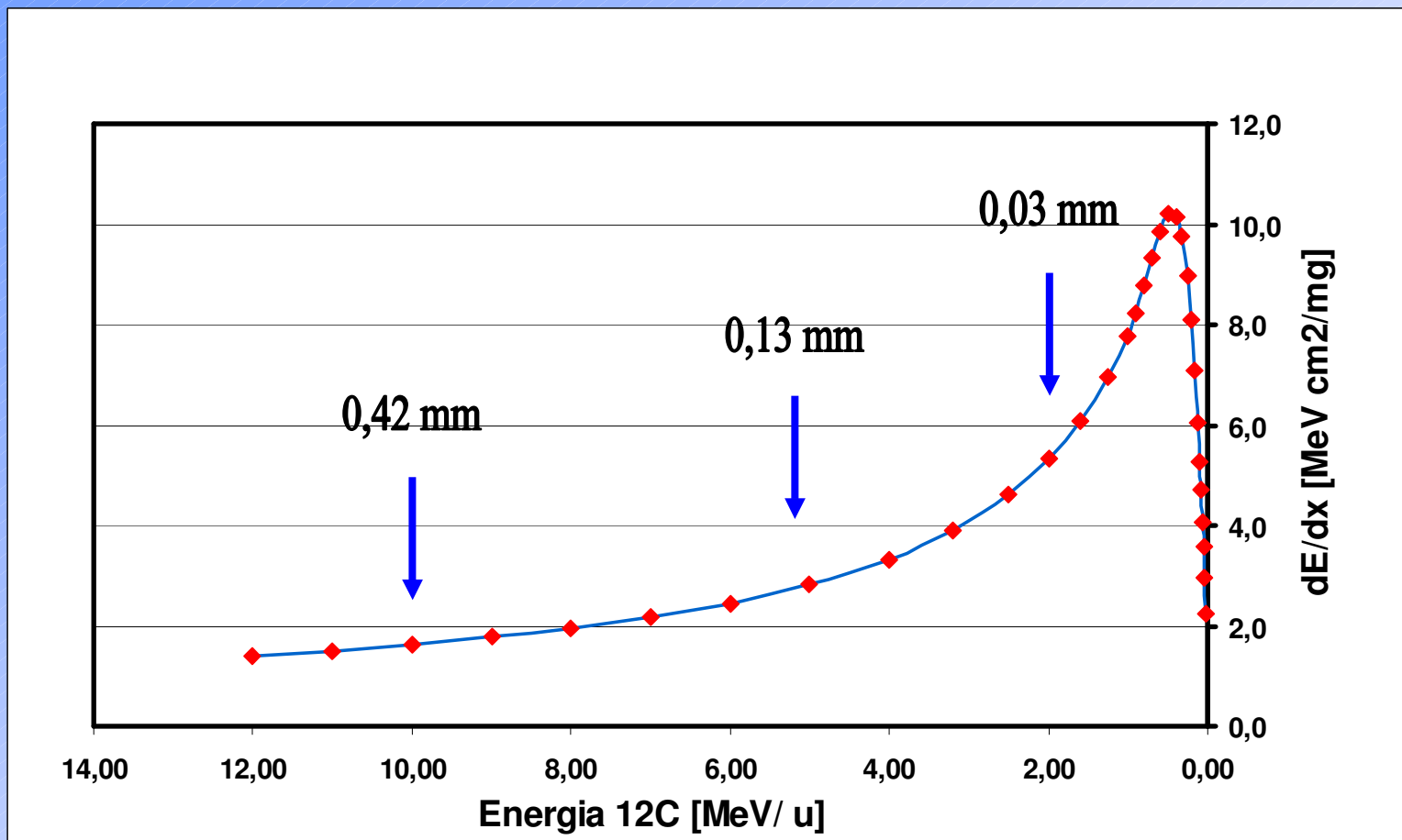

- We wszystkich opublikowanych dotychczas badaniach nad osobniczą promienio-wrażliwością napromieniano limfocyty promieniowaniem o niskim LET. Zdumiewa brak danych na temat promieniowania o wysokim LET. Nie wiadomo, czy limfocyty różnych dawców reagują z różną wrażliwością na promieniowania o wysokim LET. Nie wiadomo też, czy istnieje korelacja między wrażliwością limfocytów na promieniowanie o niskim i wysokim LET. Ze względu na wzrastające narażenie ludzi na ciężkie jony wydaje się, że badania nad oceną osobniczej wrażliwości na promieniowanie o wysokim LET są jak najbardziej uzasadnione.

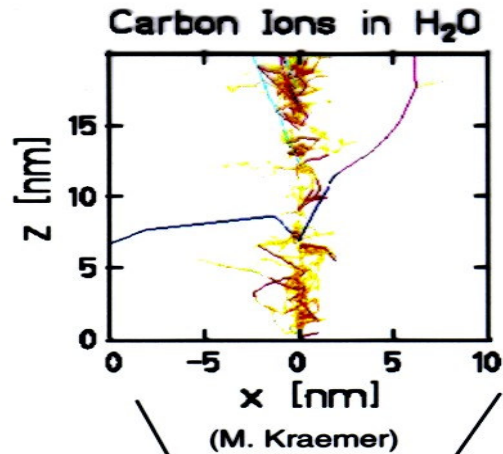

dE/dx dla jonów węgla

Physical Characteristics of Ion Beams

- Krämer, Kraft, *Radiat. Environ. Biophys.*, (1994)
- Cucinotta, Nikjoo, Goodhead, *Radiat. Environ. Biophys.*, (1999)
- Scholz, Kraft, *Radiat. Protec. Dosim.*, (1994)
- Holley, Chatterjee, *Radiat. Res.*, (1998)

Emission of δ -electrons

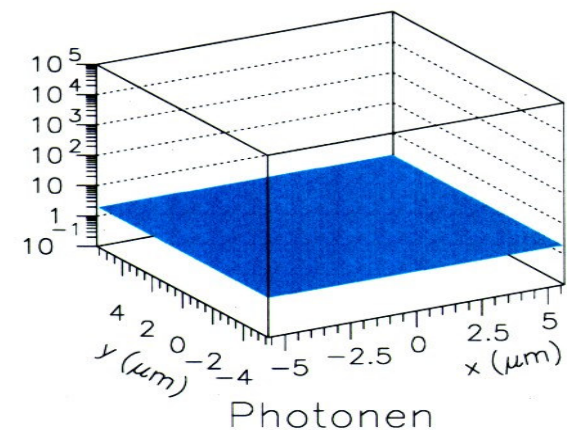
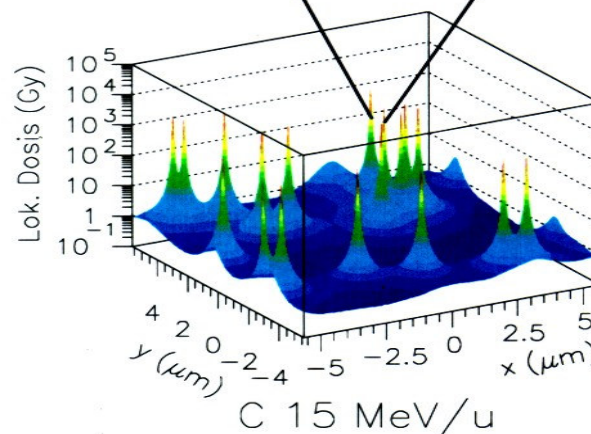
Radial Dose Profile:
D(r): **Expectation value**

$$D(r) \sim 1/r^2$$

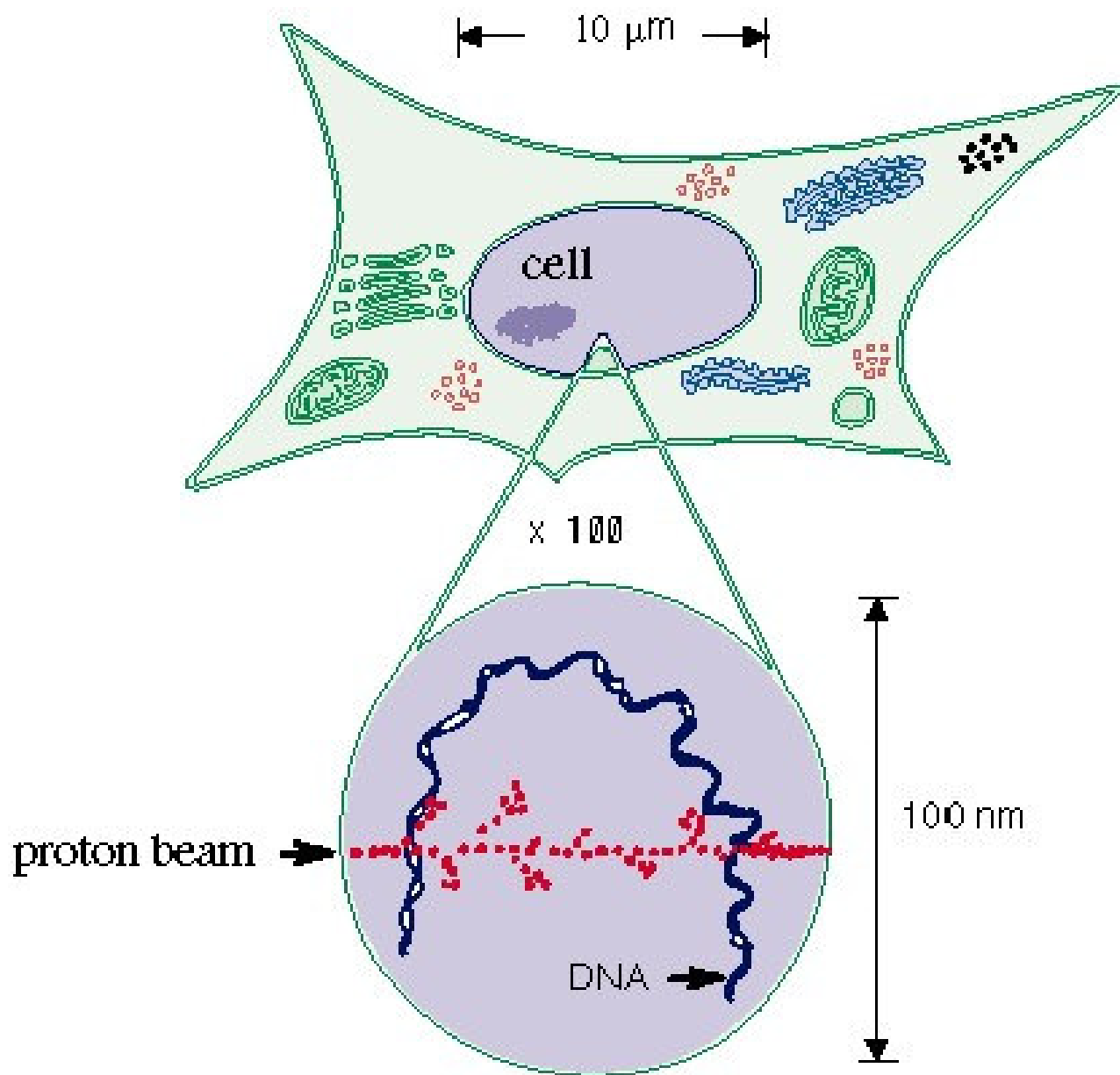
$$R_{\text{Track}} \sim E^c$$

$$c \approx 1.7$$

(empirical !)

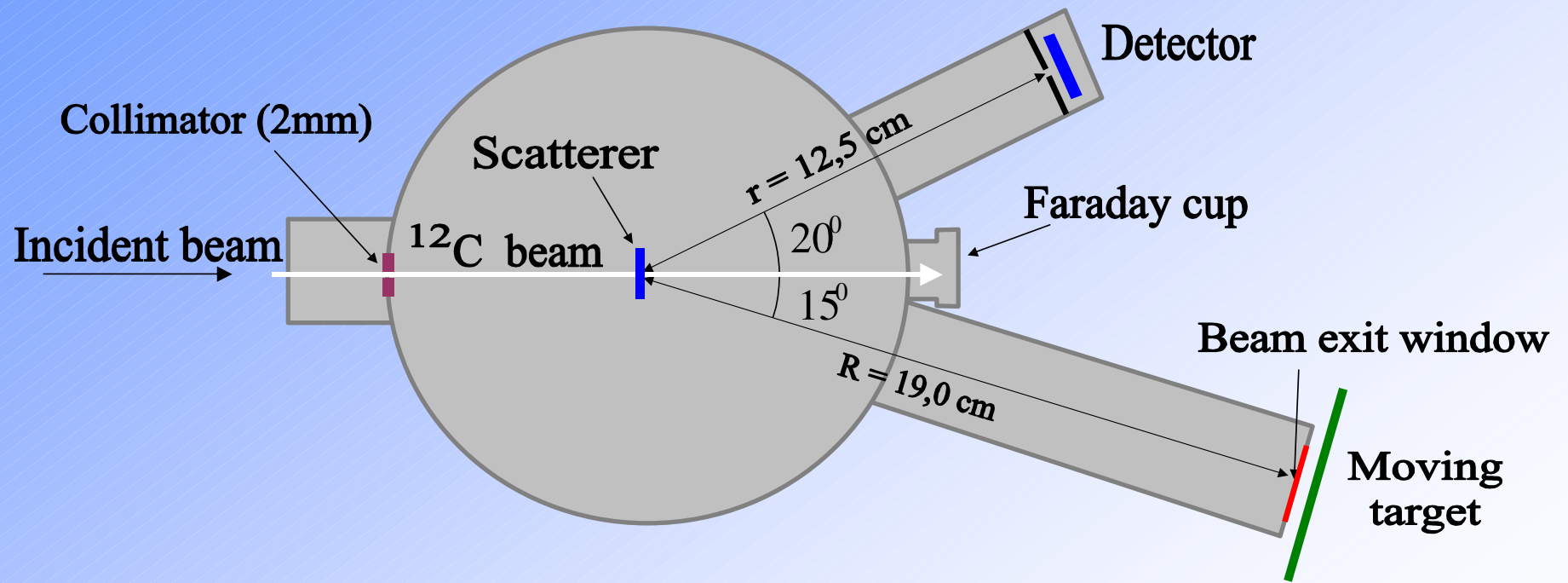

Uszkodzenia radiacyjne

Beam line @ Warsaw Cyclotron

(used in June experiment)

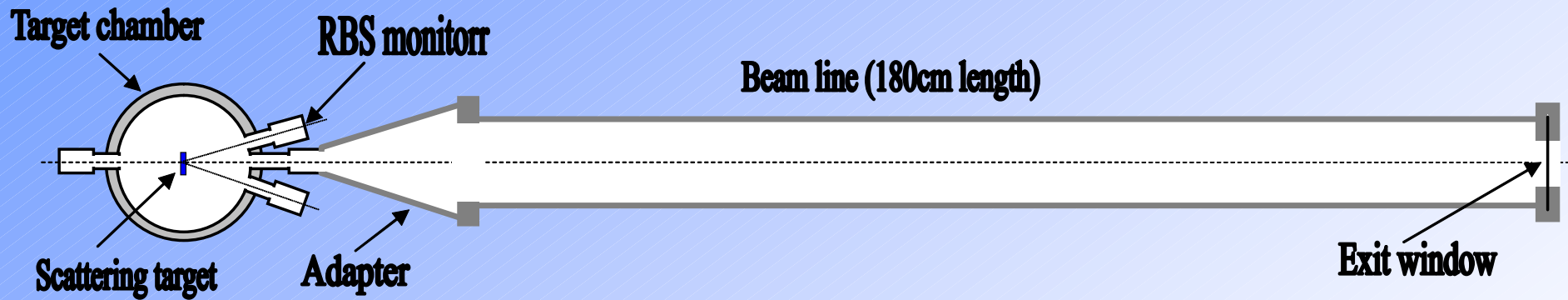

Seminarium
Kielce, 2005

Nowa geometria

Jonowód A

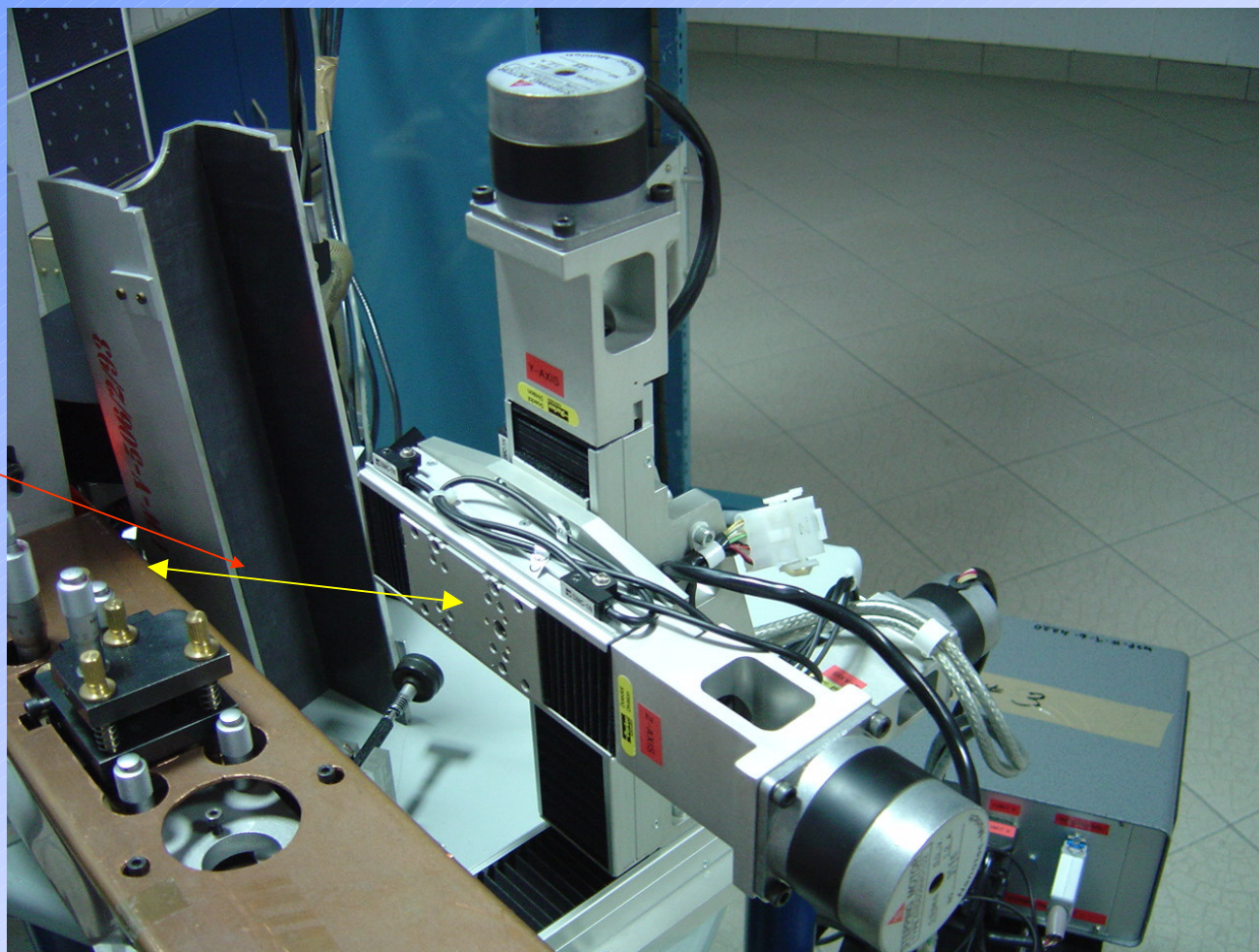

X-Y skaner (płytkka montażowa)

Oś z

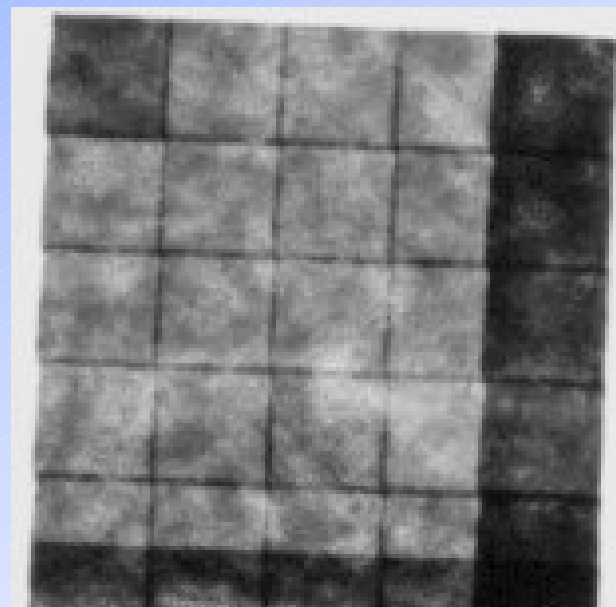
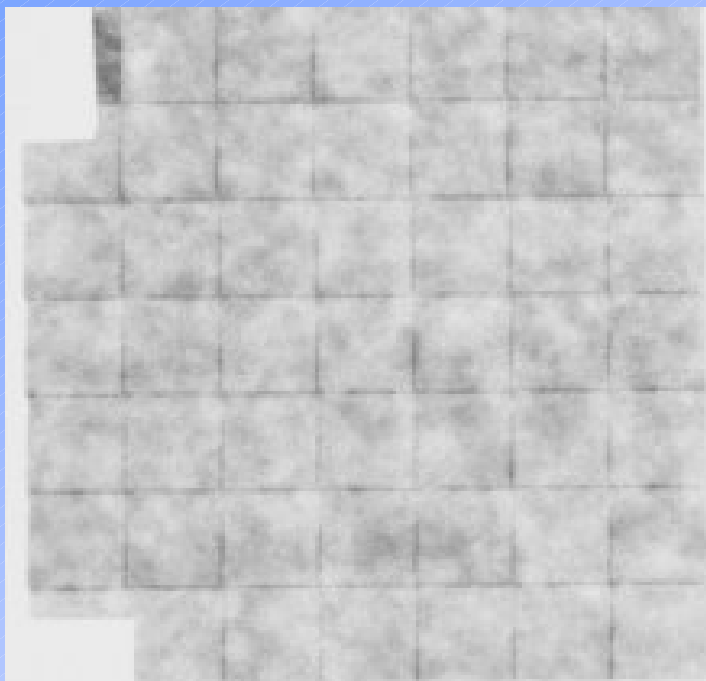

Seminarium
Kielce, 2005

Naświetlanie kliszy rtg

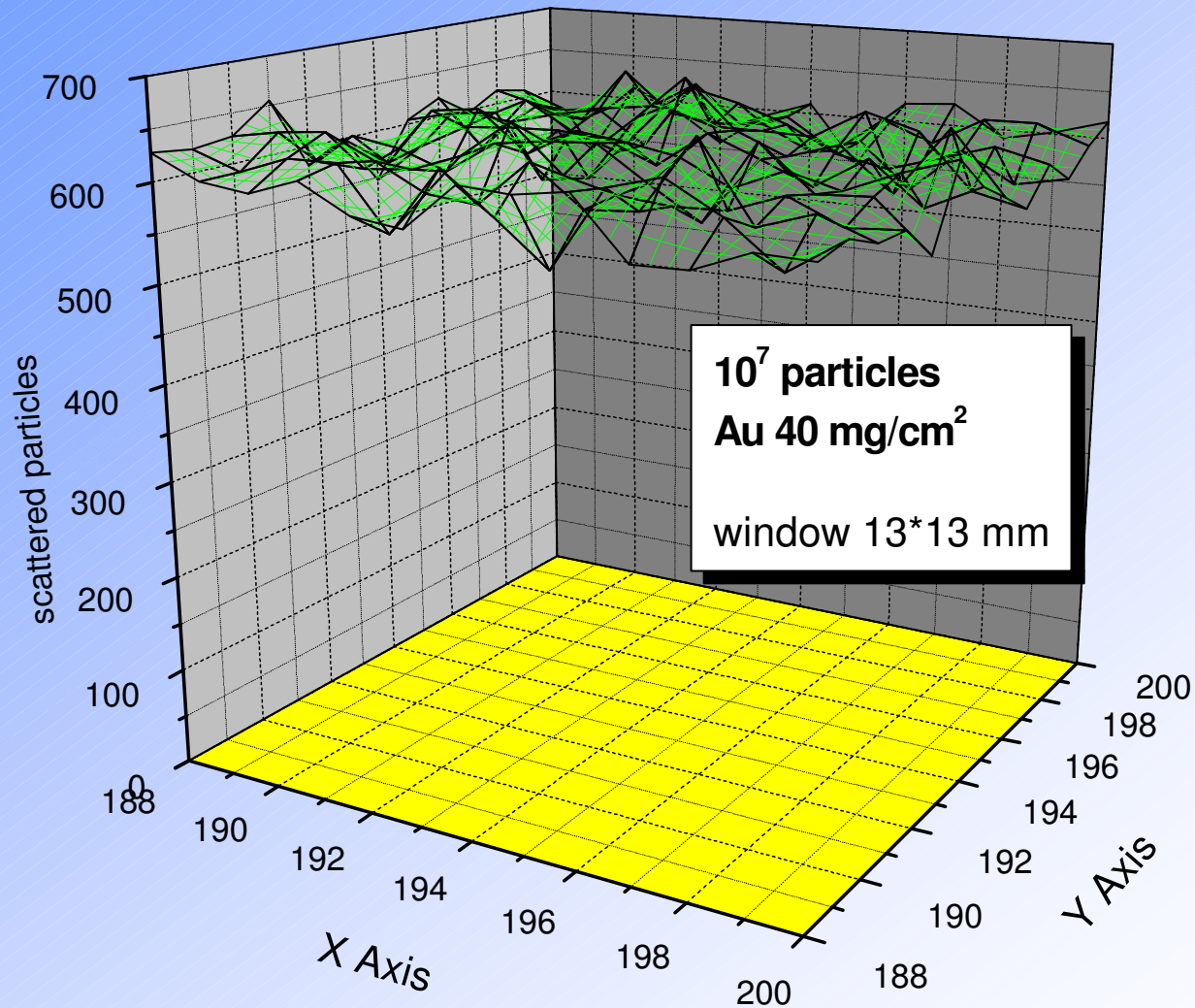

Seminarium
Kielce, 2005

Symulacja rozkładu wiązki

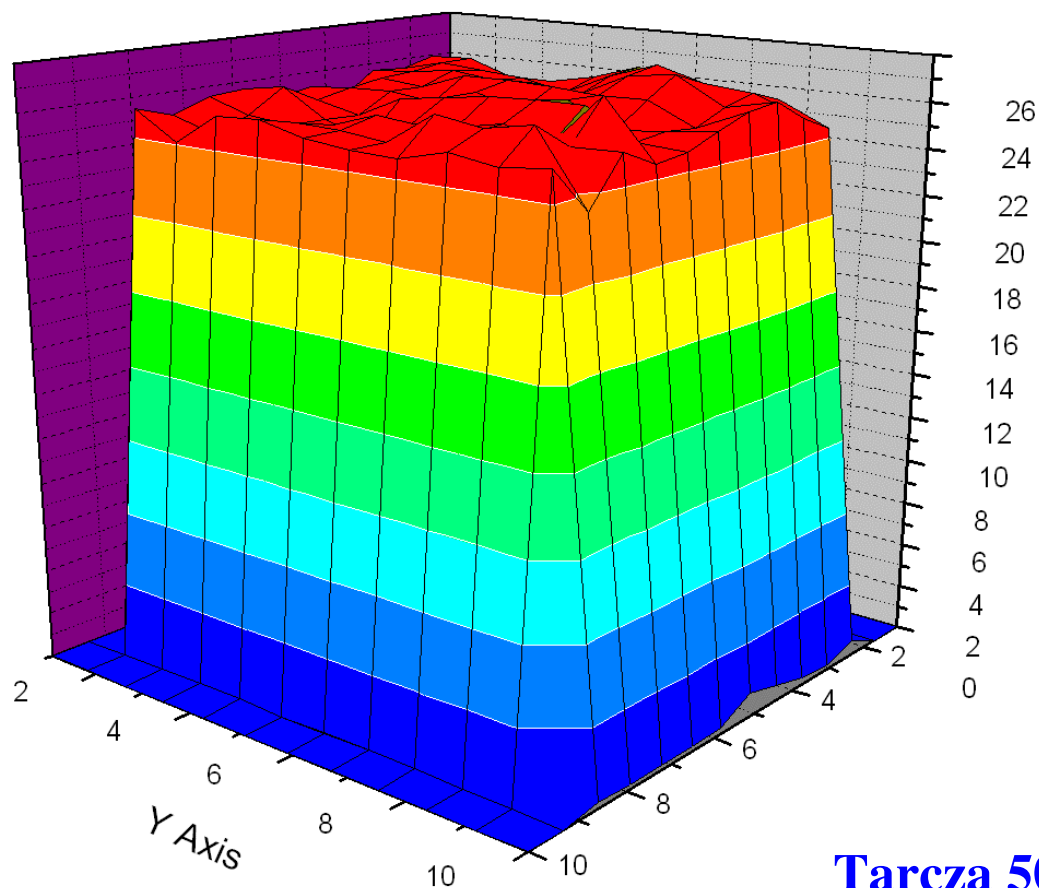

Seminarium
Kielce, 2005

Uzyskany rozkład wiązki

Tarcza 50mg/cm²
Przesunięcie co 1 mm
Kolimator $\Phi=2$ mm
Skan - detektor krzemowy

Seminarium
Kielce, 2005

Przykład aberacji chromosomowych

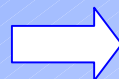
Seminarium
Kielce, 2005

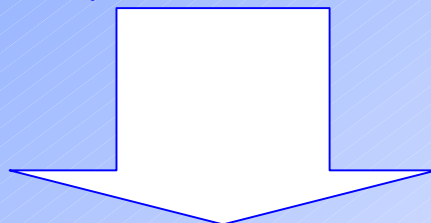
Przyszłość terapii

Chiba (Japonia)
Darmstadt (Niemcy)

Znaczące rezultaty
w terapii klinicznej

- German Cancer Centre i Heidelberg
- Francuski ETOILE (European Light Ion Oncological Treatment Centre) projekt w Lyonie
- Projekty Mediolanie Sztokholmie i Wiedniu

